HOLLAND RIJNLAND
WAAR DE RANDSTAD TOT BLOEI KOMT

Schuttersveld 9, 2316 XG Leiden
Postbus 558, 2300 AN Leiden
071 – 523 90 90
www.hollandrijnland.nl

IBAN: NL87BNGH0285113992
KvK: 27365539
BTW: NL813768068B01

Gemeenteraden in de regio Holland Rijnland

Datum: 25-09-2025
Kenmerk: UIT-25-27041
E-mail: ambtelijksecretariaat@hollandrijnland.nl

Onderwerp: Raadsinformatiebrief tijdelijke aanvullende taak Energieprogramma

Geachte gemeenteraden van de regio Holland Rijnland,

U hebt een zienswijzeverzoek ontvangen voor de begrotingswijziging 2026, waarmee de bijdrage aan de aanvullende en tijdelijke taken vanuit het Energieprogramma onderdeel wordt van de reguliere bijdrage van de deelnemende gemeenten. Met deze raadsinformatiebrief ontvangt u achtergrondinformatie over de wijze waarop Regio Holland Rijnland deze tijdelijke aanvullende taak wenst uit te voeren.

Energieprogramma
Holland Rijnland werkt samen aan de Energietransitie. Deze samenwerking is gestart in 2017 toen de gemeenten het Energieakkoord sloten. In 2018 werd het nationale Klimaatakkoord gesloten waarop de samenwerking van Holland Rijnland binnen de Regionale Energie Strategie (RES) volgde. De regio werkt in dat verband samen met de provincie, het Waterschap Hollandse Delta, en de netbeheerder Liander. Hieruit volgde de RES 1.0 die in 2022 is vastgesteld. Het vaststellen van de RES 1.0 verliep moeizaam en er zijn door verschillende gemeenten diverse amendementen aangenomen. In 2023 is met deze partijen het Energieprogramma opgesteld om na de RES 1.0 constructief verder te komen. Hiermee beschikken we over een programma dat invulling geeft aan de samenwerking in de regio en op basis van de huidige afspraken tot 2027 loopt.

Inhoudelijke afhankelijkheden
De werkzaamheden van het Energieprogramma vragen steeds meer afstemming tussen gemeenten op verschillende beleidsvelden. Zo wordt er gewerkt aan de Actie Agenda als handelingsperspectief voor de regio in tijden van toenemende congestie. Deze Actie Agenda vraagt actie binnen het energiedomein maar ook van mobiliteit, wonen, economie en van ruimte.

Op het terrein van de warmtetransitie constateren we dat er grote afhankelijkheden zijn tussen de gemeenten. Het tempo waarin warmtebronnen worden ontsloten en warmtevraag wordt ontwikkeld werkt gemeentegrensoverschrijdend door. Voor opwek geldt dat de regio als ‘tussenruimte’ functioneert om o.a. de afstemming met de provincie

te realiseren. Daarnaast is ook de ruimtelijke impact van duurzame opwek gemeentegrensoverschrijdend en vraagt dat onderlinge afstemming.

Voorstel governance Energieprogramma
Het voorstel is om het Energieprogramma onder te brengen als aanvullende taak van Holland Rijnland. De kaders voor regionale afstemming, bestuurlijke verantwoordelijkheid en verantwoording over de activiteiten hebben tot op heden nog onvoldoende borging in de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland gekregen.

De per 1 oktober 2025 geactualiseerde GR biedt met de bepaling in artikel 6 de mogelijkheid dat Holland Rijnland aanvullende taken verricht voor de gemeenten. Zo kunnen we voor de governance van het Energieprogramma gebruik maken van de kaders die de GR biedt.

Hierbij is het van belang dat het Energieprogramma de samenwerking faciliteert tussen de gemeenten en met de Provincie Zuid-Holland, Liander (netbeheerder) en het waterschap Hollandse Delta. De inhoudelijke afstemming vindt plaats in de commissie Duurzame Energie en Groen (DEG). Adviezen van de DEG worden gegeven door alle samenwerkende partijen. Deze gezamenlijkheid met ook andere partijen dan de 13 gemeenten, zal meespelen in de overwegingen van het AB en het DB over het Energieprogramma.

Wat doen we wel, wat doen we niet?
We begrijpen dat het voor u als deelnemende gemeente van belang is om de taken en bevoegdheden helder af te bakenen.

- Het Energieprogramma richt zich op de energietransitie binnen de Deelnemende Gemeenten, met aandacht voor duurzame opwek en warmte, het energiesysteem als geheel – inclusief netcongestie en energie-infrastructuur – en bijbehorende taken op het gebied van beleidsontwikkeling, afstemming, communicatie, ondersteuning en monitoring;
- Het DB en AB gaan over het Energieprogramma en de bijbehorende financiën. Het Energieprogramma beschrijft de scope, doelstellingen en werkwijze van de regionale samenwerking. Bij het beleggen van het Energieprogramma bij Holland Rijnland behouden de overheden hun bevoegdheden;

  Ter illustratie: gemeenten en provincie zijn bevoegd gezag op eigen Ruimtelijk domein. Werkzaamheden binnen het Energieprogramma kunnen het ruimtelijk beleid van gemeenten raken. Gemeenten en provincie blijven bevoegd om dit naar eigen inzicht door te vertalen in eigen beleid. Het doel is om zo veel mogelijk af te stemmen en rekening te houden met elkaar. Het DB en AB treden niet in lokale besluitvorming.

- Het DB van Holland Rijnland is eigenaar van het Energieprogramma en bewaakt via de commissie DEG de algemene voortgang;
- De portefeuillehouder Energie binnen het DB draagt de eindverantwoordelijkheid voor het Energieprogramma.

Proces
Het Energieprogramma merken we aan als aanvullende taak van de GR voor de duur van het programma. Nadere afspraken van het Energieprogramma leggen we vast in de dienstverleningsovereenkomst. Deze overeenkomst wordt ter ondertekening aan de colleges van de Deelnemende Gemeenten verzonden.

De aanvullende taak houdt in dat de begroting 2026 en verder van Holland Rijnland wijzigt, hiervoor heeft u een zienswijzeverzoek ontvangen. Wij verwachten de begrotingswijziging 2026 vast te stellen in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 18 december 2025.

Hoogachtend,

het Dagelijks Bestuur

Holland Rijnland,

de secretaris-directeur, de voorzitter,

M. van den Hende P.J. Heijkoop